

Mina de barita de la Bòfia

Bagà

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Coll de Pal.
Emplaçament Carretera Coll de Pal després del mirador dels Orris. Cal vehicle 4x4.

Coordenades:

Latitud: 42.29534
Longitud: 1.89567
UTM Est (X): 408966
UTM Nord (Y): 4683159

Classificació

Número de fitxa 08016-71
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Any 1900
Estat de conservació Dolent
Protecció Inexistent
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Bagà. Plaça Catalunya, 7. 08695 BAGÀ
Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua
Data de registre de la fitxa: dl., 23/02/2004 - 01:00

Descripció

Situada al coll de la Bòfia, prop de coll de Pal. Per arribar cal agafar la carretera que porta a Coll de Pal, després del mirador dels Orris i abans d'arribar al Xalet de la Diputació, un trencant a l'esquerra porta al peu de les mines. En aquesta mina la barita es trobava junt amb calcita, malaquita, atzurita i calcopirita. En un principi es va extreure coure i posteriorment barita. Encara es poden veure les restes de l'antiga explotació: dues galeries, una d'elles al costat del pou vertical que té uns 3 metres de diàmetre de boca, i l'altra (la bocamina "Conxa") que es troba tapiada. Encara queden restes de dues vies, una en direcció a la zona d'abocador de pedra i altra al dipòsit de mineral. Aquest dipòsit o tremuja, de ferro i fusta, encara resta al mateix lloc, al costat de la bocamina "Conxa", aprofitant un desnivell de la roca per facilitar l'abocament del material al dipòsit superior i l'extracció per baix. Dins el pou encara hi ha restes de material de ferro i vies, tot i que es troba força omplert de pedra. Encara és un lloc perillós ja que no hi ha cap tipus de protecció que eviti accidents possibles.

Observacions:

Mapa Topogràfic Moixeró-La Tosa, Parc natural Cadí-Moixeró, editorial Alpina, 2002. E/ 1:25.000.

Història

Ernest Llofriu i Claris va obtenir diferents concessions per explotar diversos materials com coure, ferro, carbó i petroli, però la dificultat de transport d'alguns d'aquests materials va fer que només obrís la mina "Concha" per extreure coure. El mineral es troba en cavitats càrstiques de forma irregular. El 16 d'octubre de 1906 va vendre la mina a l'advocat Antoni Muntaner i Castaño de Barcelona. Aquest la va cedir a Jules León Claviez i Gassolet, ciutadà francès i soci de la societat Companyia Minera de Riutort, el 16 d'agost del mateix any. Al cap d'un temps deixaren l'extracció de coure per manca de mineral. El 1917 es va autoritzar a Tomàs Font Bataller de Barcelona, l'explotació de La Bòfia i "La Pleta Bella del Monte Bosch i Montaña del Común", citant les mines amb els noms d'Alba i Blanca, noms de les filles del propietari de la concessió (AMB, Actes del Consell Municipal 9 gener de 1917). Va restar abandonada fins el 1946, quan Marcel·lí Duat i Miquel Rossinyol, de Bagà, van decidir explotar un jaciment de barita proper a aquesta mina. Van explotar també la mina "Conxa" extraient barita. Van instal·lar un telefèric que es va suprimir en tancar la mina. L'any 1964 ho explotà Eduardo Felipe Devals, fins el 1968. En un principi el mineral era transportat en trineu tirat per un matxo, després amb camió cap a Gavarrós, d'aquí a Riutort i a l'estació de Guardiola. Més tard, en construir-se la carretera de la bocamina a Rebot, l'any 1966, ja comunicava amb Bagà i estalviaven temps en el transport. L'any 1969 Domingo Rodríguez, Roque Liria i Francisco Sánchez van explotar la mina i començaren a fer el pou de 16 m, fins que van deixar l'explotació el mateix any degut a problemes amb el propietari de la concessió. A inicis dels setanta els senyors Rossinyol i Escriu de Bagà, varen reprendre l'explotació de barita fins al tancament definitiu l'any 1978. En el pou es van matar dos nois excursionistes en caure, un l'any 1964 i l'altre el 1985. La barita, un cop tractada, servia per fer pintura de vaixells, ja que és resistent a la humitat. Alguns forners la pastaven junt amb la farina per tal que el pa tingués una mica més de pes.

Bibliografia

AA. VV. (1988). Bagà. La capital històrica de l'Alt Berguedà. Ajuntament de la Vila de Bagà. SOLER, R.; ORIOLA, J. (1997). Relleu fotogràfic de les mines del Berguedà. Berga.

